Kaupunkiympäristön toimiala

12.11.2026

4043/08.01.03/2026

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Kirjaamo
00102 Eduskunta

Viite Pysäköinnin maksaminen, asian Dnro EOAK/8093/2026, Pysäköinnin maksaminen ja pakolliset palvelumaksut, asian Dnro EOAK/8042/2026

Espoon kaupungin lausunto eduskunnan oikeusasiamiehelle (sisältää henkilötietoja)

[redacted] arvostelee 28.9.2026 lähettämässään kantelussa EOAK/8093/2026 Espoon kaupungin menettelyä pysäköinnin maksamisen järjestämisessä.

[redacted] arvostelee 26.9.2026 lähettämässään kantelussa EOAK/8042/2026 Espoon kaupungin menettelyä pysäköinnin maksamisen järjestämisessä.

Apulaisoikeusasiamies Susanna Lindroos-Hovinheimon päätöksen mukaisesti ja perustuslain 111 §:n 1 momenttiin viitaten vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Päivi Lahtinen on pyytänyt Espoon kaupunkia toimittamaan kantelun tutkimiseksi tarvittavan selvityksen ja antamaan lausuntonsa asiassa. Selvityksessä pyydetään ilmoittamaan, millä maksutavoilla pysäköinnin maksaminen Espoon kaupungin hallinnoimilla alueilla on mahdollista, millä alueilla pysäköintimaksu on käytössä sekä miten maksutavoista on tiedotettu. Lisäksi selvityksessä pyydetään ilmoittamaan, mihin kaupungin päätöksiin pysäköintipalvelujen maksutapa perustuu. Lausunnossa pyydetään arvioimaan annettua selvitystä ja esittämään arvio menettelyn asianmukaisuudesta ja lainmukaisuudesta. Selvityksessä ja lausunnossa tulisi kiinnittää huomiota erityisesti kansalaisten yhdenvertaiseen kohteluun sekä pysäköintipalvelun esteettömyyteen ja saavutettavuuteen. Selvityksessä pyydetään arvioimaan, miten huolehditaan sellaisten henkilöiden mahdollisuudesta maksaa pysäköinti, joilla ei ole käytettävissään älypuhelinta ja siihen asennettuna pysäköintisovellusta. Selvityksessä ja lausunnossa pyydetään huomioimaan, mitä ratkaisussa EOAK/3062/2025 (julkaistu verkossa) todetaan pysäköinnin maksamisesta sekä Kuluttaja-asiamiehen verkkosivuilla julkaistu linjaus Maksaminen ja laskutus[1]

1 Maksaminen ja laskutus: https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/tietoa-ja-ohjeita-yrityksille/kuluttaja asiamiehen-linjaukset/maksaminen-ja-laskutus/#4

1 Selvitys ja lausunto

Kaupunki katsoo, että kanteluissa tarkoitetut pysäköinnin järjestämistä koskevat ratkaisut ovat perusteltuja. Arvioinnissa on olennaista erottaa maksullisen pysäköinnin alueellinen laajentaminen aiemmin tarjolla olleiden maksutapojen vähentämisestä. Toisin kuin kantelussa väitetään, Espoossa maksullisuuden laajentamisen yhteydessä ei ole poistettu käytössä olleita maksutapoja eikä rajattu maksamista yksinomaan älypuhelinsovellukseen. Vuoden 2021 järjestelyjä kuvataan jäljempänä nykyisen maksamisjärjestelmän taustana, ei kantelujen itsenäisenä pääkohteena.

1.1 Pysäköintijärjestelmän tausta

Espoon kaupunki luopui katualueiden maksullisesta pysäköinnistä vuoden 2010 alussa, jolloin Espoon kaupunki luopui myös pysäköintimaksuautomaateista.

Espoon kaupunginhallitus päätti 16.1.2017 hyväksyessään *Pysäköinnin periaatteet ja pysäköinnin kehittämisohjelman*, että asuntojen pysäköintipaikat tulee sijoittaa omalle tontille, keskitettyyn pysäköintilaitokseen tai erilliselle pysäköintitontille. Kadunvarsipysäköinti on tarkoitettu yleiseen tilapäiseen käyttöön, kuten asiointiin ja vieraspysäköintiin. Pysäköintimaksujen osalta todetaan, että Espoossa voidaan aloittaa suoraan pysäköinnin mobiilimaksamisella, koska rasitteena ei ole vanhoja maksujärjestelmiä.

Kaupunginhallitus päivitti pysäköintiin liittyviä linjauksia vuonna 2020. Kaupunginhallitus hyväksyi 15.6.2020 *Yleisten alueiden pysäköinnin toimenpideohjelman 2020–2022.* Yhtenä ohjelman toimenpiteenä oli maksullisen pysäköinnin käynnistäminen Espoossa myös yleisillä alueilla. Maksullisuus on keino ohjata liikkumista ja liikennettä kohti asetettuja ilmastotavoitteita. Lisäksi maksullisen kadunvarsipysäköinnin tavoitteena on ohjata asukkaat pysäköimään kadunvarsien sijaan taloyhtiöiden pysäköintialueille ja laitoksiin. Samalla vieraat, asioijat, kotihoitajat ja jakeluliikenne löytävät helpommin paikan kadunvarresta, mikä parantaa liikenneturvallisuutta ja tehostaa paikkojen käyttöä. Siirtyminen maksulliseen pysäköintiin oli käytännössä ainoa kohtuuhintainen keino saada Espoon pysäköintitapahtumat digitaaliseen muotoon ja sitä kautta osaksi muita laajempia digitaalisia palveluita.

Myös Espoon kaupunginvaltuusto sisällytti maksullisen pysäköinnin hyödyntämisen osaksi Taloudellisesti kestävä Espoo 2020-2025 ohjelmaa kokouksessaan 19.10.2020.

Espoon kaupungin kaupunkitekniikan keskus selvitti vuonna 2020 ennen pysäköinnin maksullisuuden aloittamista pysäköinnin mobiilimaksamista oikeudellisesti, etenkin perusoikeuksien ja hallinnon oikeusperiaatteiden näkökulmasta. Selvityksen tueksi kaupunki pyysi asianajotoimisto Krogerus Oy:ltä oikeudellisen arvion (liitteenä) ja sen saatuaan myös yhdenvertaisuusvaltuutetulta lausunnon (lausuntopyyntö liitteenä).

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistosta ilmoitettiin, ettei lausuntoa voida antaa. Aiheesta käytiin puhelinkeskustelu kaupunkitekniikan keskuksen juristin ja yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston ylitarkastajan kanssa (muistio liitteenä). Oikeudellinen arvio ja käydyt keskustelut muodostivat perustan maksamisjärjestelmän valmistelulle.

Tuolloin tehtyjen johtopäätösten mukaan älypuhelimella tehty mobiilimaksaminen ei itsessään synnytä syrjintäolettamaa, mutta sen rinnalla tulisi olla vaihtoehtoinen maksutapa. Tekstiviestillä maksamista pidettiin riittävänä vaihtoehtoisena maksutapana. Lisäksi lähistöllä tulisi olla tarjolla myös muunlaista pysäköintiä, jossa on käytettävissä muita maksutapoja, esimerkiksi yksityisiä pysäköintilaitoksia.

Espoon kaupunki aloitti maksullisen pysäköinnin toukokuussa 2021 Leppävaarassa, Tapiolassa ja Matinkylässä. Pysäköinnin maksutapoina hyväksyttiin älypuhelimen applikaatiolla tapahtuva mobiilimaksu, tekstiviestillä tapahtuva maksaminen sekä soittamalla tapahtuva mobiilimaksuoperaattorin laskutuspalvelu. Lähtökohtana maksamisessa oli se, että pysäköintitapahtumat tulee saada digitaaliseen muotoon, pysäköintimaksut tulevat lyhentämättöminä kaupungille ja kaupungille ei aiheudu kuluja pysäköintimaksujen keräämisestä. Ensimmäisenä vuonna sopimus tehtiin Jorvin sairaalassa toimivien mobiilimaksuoperaattoreiden kanssa. Myöhemmin mobiilimaksuoperaattoriksi ilmoittautuminen on avattu kaikille kriteerit täyttäville markkinatoimijoille ja operaattorit ovat luopuneet soittamalla tapahtuvasta laskutuspalvelusta, koska palvelua ei käytetty.

Kantelujen arvioinnin kannalta vuoden 2021 järjestelyjen keskeinen merkitys on siinä, että sovelluksesta riippumaton maksamisvaihtoehto sisällytettiin järjestelmään jo maksullisen pysäköinnin alkaessa. Nyt tarkasteltava laajentaminen on kohdistunut maksullisiin alueisiin, ei tämän vaihtoehdon poistamiseen. Maksullisuuden laajeneminen ja aiempien maksutapojen karsiminen ovat eri toimenpiteitä, eikä niitä tule rinnastaa palvelun saatavuutta arvioitaessa.

1.2 Tiedottaminen vuonna 2021

Pysäköinnin maksullisuudesta viestitettiin laajasti Espoon kaupungin verkkosivuilla ja maastossa maksullisuutta osoittaviin liikennemerkkeihin kiinnitetyillä infokylteillä, joissa on eri pysäköintimaksuoperaattoreiden ohjeet sovelluksilla maksamiseen sekä tekstiviestillä maksamiseen. Lisäksi lehdistössä uutisoitiin pysäköintimaksujen käyttöönotosta ennen maksullisuuden alkamista (mm. Helsingin Sanomat 21.4.2021 ja Länsiväylä 21.4.2021).

Pysäköinnin maksullisuuden laajentaminen

2.1 Kaupunginvaltuuston päätös

Espoon kaupunginvaltuusto hyväksyi maksullisen pysäköinnin laajentamisen ja pysäköintimaksujen korottamisen vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä 8.12.2025. Vuoden 2026 alusta pysäköintimaksu oli 1. vyöhykkeellä 3,50 euroa tunnilta ja 2. vyöhykkeellä 2,50 euroa tunnilta. Laajentaminen kohdistuu viiteen kaupunkikeskukseen sekä metro- ja junaradan varren asemien ympäristöihin. Maksullisuus on osa pysäköinnin ohjausta ja kaupungin talouden tasapainottamista.[2]

2.2 Kaupunginhallituksen päätös maksullisen pysäköinnin laajentumisesta.

Espoon kaupunginhallitus hyväksyi 16.3.2026 § 82 maksullisen pysäköinnin periaatteet ja aluerajaukset. Vyöhykkeeseen 1 kuuluu tiiviitä keskusta-alueita noin 300 metrin säteellä keskustasta. Vyöhyke 2 alkaa ensimmäisen vyöhykkeen rajalta ja ulottuu noin 600 metrin päähän keskustasta. Maksullisuusalueiden kartat ovat liitteenä. Maksullisuus on voimassa arkisin kello 8–20 ja lauantaisin kello 8–18 sekä vyöhykkeellä 1 sunnuntaisin kello 8–18. Paikkakohtaiset määräykset osoitetaan liikennemerkeillä. Liityntäpysäköinnin hinnoittelu säilyi tämän laajentamisen yhteydessä ennallaan.[3]

Kaupunginhallituksen päätöksen karttaliitteessä maksullisen pysäköinnin vyöhykkeet on esitetty seuraavien keskusten ja asemien ympäristöissä, liitteen karttojen mukaisessa järjestyksessä:

- Leppävaara
- Tapiola
- Matinkylä
- Espoon keskus
- Espoonlahti
- Kivenlahti
- Soukka
- Kaitaa
- Finnoo

2 Kaupungin tiedote 9.12.2025: https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2025/12/maksulliseen-pysakointiin-muutoksia-112026-alkaen
3 Kaupungin tiedote 17.3.2026: https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2026/03/maksullisen-pysakoinnin-laajentaminen

- Niittykumpu
- Urheilupuisto
- Aalto-yliopisto (Otaniemi)
- Keilaniemi
- Kilo
- Kera
- Koivuhovi
- Tuomarila
- Kauklahti

Luettelo kuvaa karttaliitteessä hyväksyttyjä vyöhykealueita, ei nimettyjen kaupunginosien maksullisuutta kokonaisuudessaan. Tarkat aluerajaukset ilmenevät karttaliitteestä. Maksullisuus tulee voimaan aluekohtaisesti liikennemerkkien asentamisen myötä, joten luettelo ei sellaisenaan osoita kaikkien alueiden olleen maksullisia kantelujen ajankohtina.

Kaupunginhallitus kehotti kiinnittämään erityistä huomiota alueisiin, joilla tonttien pysäköintipaikat eivät riitä asukkaiden ja alueella työssä käyvien tarpeisiin. Lisäksi se edellytti kevätkaudelle 2027 kokonaisselvitystä laajentamisen tuotoista ja kuluista sekä kaupunkilaisten maksujen jakautumisesta kaupungille, pysäköintisovelluksia tarjoaville yrityksille ja kaupungin omiin kuluihin.[4]

2.3 Liikennemerkkisuunnitelmat

Kaupunginhallituksen hyväksymät aluerajaukset ovat lähtökohta yksityiskohtaisille liikennemerkkisuunnitelmille. Maksullisuus tulee voimaan vaiheittain liikennemerkkien asentamisen myötä, ei samalla päivämäärällä koko laajennusalueella. Muutostyöt on ajoitettu Espoon keskuksessa ja Espoonlahdessa toukokuuhun, Matinkylässä ja Kilossa syyskuuhun sekä Tapiolassa ja Otaniemessä lokakuuhun 2026. Soukan ja Finnoon muutostöistä tiedotettiin 7.10.2026 ja Kivenlahden ja Niittykummun osalta 19.10.2026. Kyseiset ajankohdat kuvaavat ilmoitettua töiden aloittamista, eivät kaikkien paikkojen valmistumista.[5][6][7][8]

4 Kaupunginhallituksen päätöksestä julkaistu tiedote: https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2026/03/kaupunginhallitus-maksullinen-pysakointi-laajenee
5 Espoon keskuksen ja Espoonlahden tiedote: https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2026/05/maksullista-pysakointia-laajennetaan-espoon-keskuksessa-ja-espoonlahdessa-toukokuussa
6 Matinkylän ja Kilon tiedote: https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2026/08/maksullista-pysakointia-laajennetaan-matinkylassa-ja-kilossa-syyskuussa
7 Tapiolan ja Otaniemen tiedote: https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2026/09/maksullista-pysakointia-laajennetaan-tapiolassa-ja-otaniemessa-lokakuussa
8 Soukan ja Finnoon tiedote: https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2026/10/maksullista-pysakointia-laajennetaan-soukassa-ja-finnoossa-lokakuussa

2.4 Tiedottaminen

Laajentamisesta ja sen etenemisestä on julkaistu aluekohtaisia tiedotteita kaupungin verkkosivuilla. Tiedotteissa kerrotaan liikennemerkkien muutostöistä, maksullisuuden alkamisesta merkkien vaihtamisen yhteydessä sekä maksullisuuden voimassaoloajoista. Niissä on myös aluekartat ja katuluettelot sekä ohjaus kaupungin pysäköintisivulle maksamisohjeisiin.[9]

Ajantasaisella pysäköintisivulla on ilmoitettu mobiili- ja tekstiviestimaksamisen vaihtoehdot sekä palvelumaksujen periminen. Sivulla kerrotaan myös maksullisten kohteiden löytymisestä karttapalvelusta.[10]

Espoon pysäköinnin maksullisuuden laajentumisesta on kirjoitettu useita artikkeleita alueellisesti merkittävissä viestintävälineissä, kuten Länsiväylä-lehdessä.

Kaupunki viestii pysäköinnin maksullisuusalueiden laajentumisesta myös maastossa siten, että maksullisuutta osoittaviin liikennemerkkeihin on kiinnitetty infokyltit, joissa on eri pysäköintimaksuoperaattoreiden ohjeet sovelluksilla maksamiseen sekä ohjeet tekstiviestillä maksamiseen. Pysäköinnintarkastajat ovat jakaneet liikennemerkkien vaihtuessa huomautuksia pysäköintimaksun suorittamatta jättäneiden ajoneuvoihin. Huomautuksia on jaettu aina siihen saakka, kunnes kyseisen alueen kaikki muuttuvat liikennemerkit on vaihdettu. Lokakuun 2026 loppuun mennessä huomautuksia pysäköintimaksun suorittamatta jättämisestä on annettu 2661 kpl.

2.5 Maksutavat

Espoon kaupungin katualueella pysäköinnin voi maksaa matkapuhelimella mobiilimaksupalvelussa tai tekstiviestillä. Mobiilimaksupalveluina toimivat EasyPark, ParkMan, Moovy ja Aimo-sovellus. Näiden käyttäminen edellyttää rekisteröitymistä, ja pysäköintimaksun lisäksi peritään operaattorin palvelumaksu.[11]

Tekstiviestimaksaminen ei edellytä rekisteröitymistä eikä älypuhelimeen asennettavaa sovellusta. Sillä voi maksaa yhden tunnin pysäköinnin kerrallaan, ja pysäköintimaksun lisäksi tekstiviestimaksupalvelun järjestävä EasyPark perii yhden euron palvelumaksun. Kaupunki on näin säilyttänyt älypuhelimesta ja sovelluksesta riippumattoman vaihtoehtoisen maksutavan myös maksullisuuden laajentuessa. Käteis- tai korttiautomaattien puuttuminen nykyisestä järjestelmästä ei tässä

9 Esimerkki aluekohtaisesta tiedottamisesta: https://www.espoo.fi/fi/uutiset/2026/05/maksullista-pysakointia-laajennetaan-espoon-keskuksessa-ja-espoonlahdessa-toukokuussa
10 Kaupungin pysäköintiohjeet: https://www.espoo.fi/fi/liikenne-ja-kadut/pysakointi
11 Kaupungin pysäköintiohjeet: https://www.espoo.fi/fi/liikenne-ja-kadut/pysakointi

laajentamisessa merkitse aiemmin käytössä olleen maksuautomaattipalvelun poistamista.[12]

Katualueiden pysäköintimaksuja alennettiin väliaikaisesti 13.10.2026 alkaen: 1. vyöhykkeellä hinta on 2 euroa tunnilta ja 2. vyöhykkeellä 1 euro tunnilta. Muutos ei sellaisenaan poista maksupalvelujen palvelumaksuja.[13][14]

2.6 Asukaspysäköinti

Espoossa asukas- ja vieraspysäköinnin paikat osoitetaan ensisijaisesti kiinteistöjen pihoille ja pysäköintiin tarkoitetuille alueille. Jos kiinteistöjen paikat eivät riitä, pysäköintitilaa pyritään kaupungin ohjeen mukaan järjestämään myös katujen varsille liikenteen sujuvuuden ja kunnossapidon sallimissa rajoissa.[15]

Kaupungin 13.10.2026 julkaiseman tiedotteen mukaan asukaspysäköintijärjestelmän valmistelu on käynnissä. Käyttöönottoa, hinnoittelua ja alueita koskevat ratkaisut on tarkoitus tuoda päätettäviksi vuoden 2027 alussa. Katualueiden pysäköintimaksujen väliaikaisella alentamisella vastataan erityisesti asukaspysäköintimahdollisuuksia koskeneeseen palautteeseen siihen asti, kunnes järjestäminen on valmisteltu ja siitä on päätetty. Asukaspysäköintitunnuksen käyttöönotto vaikeuttaa tavoiteta saada pysäköintitapahtumat digitaaliseen muotoon ja sitä kautta osaksi muita laajempia digitaalisia palveluita.

Valmistelussa olevaa asukaspysäköintitunnusta ei voi vielä lukea mukaan käytössä olevana maksamisvaihtoehtona.[16]

3 Arvio maksutavoista

Kaupungin käyttämän, Tilastokeskuksen tietoihin perustuvan tilastotiedon (*13vd*[17]) mukaan vuonna 2025 kosketusnäytöllinen puhelin on 96 prosentilla pääkaupunkiseudun väestöstä. Tieto tukee mobiilimaksamisen valintaa laajasti käytettävissä olevaksi pääasialliseksi maksutavaksi. Kaupunki ei kuitenkaan perusta maksamisjärjestelmän hyväksyttävyyttä yksinomaan älypuhelinten yleisyyteen, vaan olennaista on myös vaihtoehtoisen maksutavan, eli sovelluksesta riippumattoman tekstiviestimaksamisen mahdollisuus.

12 Maksutavat ja palvelumaksut: https://www.espoo.fi/fi/liikenne-ja-kadut/pysakointi
13 Kaupungin tiedote hinnanalennuksesta: https://www.sttinfo.fi/tiedote/72409069/espoo-on-alentanut-katualueilla-perittavia-pysakointimaksuja-valiaikaisesti-13102026-alkaen?lang=fi
14 Maksupalvelujen ehdot kaupungin ohjeissa: https://www.espoo.fi/fi/liikenne-ja-kadut/pysakointi
15 Kaupungin pysäköintiohjeet: https://www.espoo.fi/fi/liikenne-ja-kadut/pysakointi
16 Kaupungin tiedote 13.10.2026: https://www.sttinfo.fi/tiedote/72409069/espoo-on-alentanut-katualueilla-perittavia-pysakointimaksuja-valiaikaisesti-13102026-alkaen?lang=fi
17 Tilastokeskus, StatFin-taulukko 13vd- Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö sukupuolen ja alueen mukaan, 2013-2025: https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__sutivi/13vd.px/table/tableViewLayout1/

Espoon kaupungin rakenne 5 aluekeskuksen ja asemien ympärille kehittyneiden asutuskeskusten verkostona on alueellisesti hyvin laaja ja hajanainen. Kattavan maksuautomaattiverkoston luominen edellyttää huomattavia kustannuksia ja on ylläpidon kannalta hyvin kallista. Pysäköintimaksuautomaatin (vain korttimaksu) hankintahinta on noin 5000 euroa. Karkean arvion mukaan maksuautomaatteja tulisi hankkia 150-200 kpl, jotta jokaisen maksullisen pysäköintipaikan läheisyydessä olisi maksuautomaatti. Pysäköintimaksuautomaattien hankintahinta ja asennuskulut olisi siten noin 1.5 - 2 miljoonaa euroa. Käyttö- ja ylläpitokulut olisivat noin 200.000 – 300.000 euroa vuodessa. Arviolta n. 5 % pysäköintimaksuista suoritetaan muulla kuin mobiilimaksamisella[18]. Maksuautomaattien kautta kerättävien pysäköintimaksujen maksukertymä jäisi huomattavasti pienemmäksi kuin pysäköintimaksuautomaattien käyttö- ja ylläpitokulut. Mikäli pysäköintimaksuautomaateissa mahdollistettaisiin seteli ja kolikkomaksaminen, kasvaisi hankintahinta ja käyttö- ja ylläpitokulut kaksin- tai jopa kolminkertaisiksi.

Maksutapojen kustannusvertailussa on otettava huomioon myös maksettavan pysäköintiajan määräytyminen. Maksuautomaatilla pysäköinti maksetaan etukäteen arvioidun pysäköintiajan perusteella. Käyttäjän on tällöin yleensä varattava pysäköintiaikaa riittävästi, minkä vuoksi maksu voi kohdistua myös käyttämättä jäävään pysäköintiaikaan. Mobiilisovelluksessa pysäköinnin voi päättää pysäköinnin tosiasiallisesti päättyessä, jolloin pysäköintimaksu määräytyy vain käytetyn pysäköintiajan mukaan. Tämä voi pienentää varsinaista pysäköintimaksua automaattimaksamiseen verrattuna, ja ero on otettava huomioon myös palvelumaksuja ja käyttäjän kokonaiskustannuksia arvioitaessa.

Kaupunki katsoo, että maksamisjärjestelyn arvioinnissa tulee ottaa huomioon sen kokonaisuus ja Espoon olosuhteet. Maksullisuudella edistetään kadunvarsipaikkojen vaihtuvuutta, asiointi- ja vieraspysäköinnin saatavuutta sekä pysäköinnin ohjausta. Matkapuhelimella (applikaatiolla tai tekstiviestillä) tapahtuva digitaalinen maksaminen mahdollistaa pysäköintitapahtumien välittämisen valvontaan ilman erillisen automaattiverkoston rakentamista. Valittu toteutustapa on kaupungin näkemyksen mukaan tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas, kun sovelluksella maksamisen rinnalla säilyy vaihtoehtoinen maksutapa.

Espoossa pysäköinnin maksaminen ei edellytä älypuhelinta tai pysäköintisovelluksen asentamista, koska maksun voi suorittaa myös tekstiviestillä ilman rekisteröitymistä. Kaupunki on siten ottanut huomioon myös käyttäjät, jotka eivät käytä mobiilisovelluksia. Sovelluksesta riippumaton vaihtoehto on säilytetty maksullisen pysäköinnin laajentuessa. Tekstiviestimaksamisen palvelumaksu ja tunnin mittainen pysäköintiaika kuuluvat sen ehtoihin, eikä kaupunki esitä sitä kaikilta ominaisuuksiltaan samaksi palveluksi kuin sovellusmaksamista.[19]

[18] Pysäköinnin lippuautomaatit vähenevät – valtaosa maksaa jo kännykällä | Helsingin kaupunki

19 Tekstiviestimaksamisen ehdot: https://www.espoo.fi/fi/liikenne-ja-kadut/pysakointi

Espoon kaupungin tilanne eroaa olennaisesti apulaisoikeusasiamiehen 1.6.2026 antamassa ratkaisussa EOAK/3062/2025 ja EOAK/3065/2025 tarkastellusta Lahden kaupungin tilanteesta. Lahdessa kantelut liittyivät maksullisten alueiden lisäämisen ohella maksuautomaattien vähentämiseen ja suunnitelmaan luopua niistä. Espoossa nyt tarkasteltavan maksullisuuden laajentamisen yhteydessä ei ole vähennetty aiemmin käytössä olleita maksutapoja. Maksuautomaateista luovuttiin jo maksullisen pysäköinnin päättyessä vuonna 2010, ja vuonna 2021 aloitettuun järjestelmään sisällytettiin sovelluksesta riippumaton maksamisvaihtoehto. Kyse ei siis ole automaateilla maksamiseen perustuneen palvelun korvaamisesta pelkällä sovellusmaksamisella.[20]

Kaupunki katsoo, että ratkaisun keskeinen lähtökohta, mahdollisuus maksaa julkinen pysäköinti myös ilman mobiilisovellusta, on otettu Espoossa huomioon tekstiviestimaksamisella. Lahden kaupunkia koskevaa ratkaisua ei tämän vuoksi voida soveltaa Espoon järjestelyyn sellaisenaan ottamatta huomioon maksutapojen ja niiden muutosten eroja. Maksutapojen säilyminen ei yksin ratkaise kaikkia saavutettavuuskysymyksiä, mutta sillä on olennainen merkitys arvioitaessa väitettä maksamispalvelun heikentämisestä.

Kaupunki on ottanut arvioinnissaan huomioon myös kuluttaja-asiamiehen Maksaminen ja laskutus -linjauksen, jonka mukaan maksutavat eivät saa muodostua käyttäjän kannalta kohtuuttomiksi ja jonka periaatteita suositellaan sovellettaviksi julkisyhteisöjen maksujen vastaanottamiseen. Linjaus ei kuitenkaan käsittele matkapuhelimella maksamiseen liittyviä erityiskysymyksiä. Kaupunki pitää arvioinnissa tärkeänä eroa kaupungin vahvistaman pysäköintimaksun ja maksupalveluntarjoajan palvelusta veloittaman maksun välillä. Palvelumaksun olemassaolo ei kaupungin näkemyksen mukaan sellaisenaan osoita maksutavan olevan lainvastainen, vaan arviointi edellyttää palvelun ehtojen ja kokonaiskustannusten tarkastelua. Kaupunki ei kuitenkaan perusta kantaansa siihen, että operaattorin erillinen sopimussuhde poistaisi tarpeen arvioida järjestelyn kohtuullisuutta.[21]

3.1 Palvelumaksujen perusteet ja hinnoittelumallit

Kaupunki pitää tärkeänä erottaa kaupungin vahvistama pysäköintimaksu maksuoperaattorin omasta palvelumaksusta. Palveluntarjoajien ilmoitusten mukaan palvelumaksuilla rahoitetaan muun muassa sovelluksen ylläpitoa ja kehittämistä, asiakaspalvelua sekä pysäköintiajan joustavaa hallintaa. Maksu ei siten ole pelkkä kaupungin tariffiin lisätty korotus, vaan vastike maksamisen ja pysäköinnin hallinnan palvelusta. Tämä perustelee erillisen palveluhinnoittelun olemassaoloa, mutta ei yksin osoita jokaisen hinnaston tai ehdon kohtuullisuutta.[22]

20 Apulaisoikeusasiamiehen ratkaisu: https://oikeusasiamies.fi/documents/235872516/249849891/3062-2025-S.pdf/b507997b-364b-93c3-c15b-2f852559ac3e
21 Kuluttaja-asiamiehen linjaus: https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/tietoa-ja-ohjeita-yrityksille/kuluttaja-asiamiehen-linjaukset/maksaminen-ja-laskutus/
22 Palveluntarjoajien kuvaukset palvelumaksujen perusteista: EasyPark https://www.easypark.com/fi-fi/mita-se-maksaa ; ParkMan https://www.parkman.io/fi/kuluttaja-hinnat (viitattu 30.10.2026).

Palveluntarjoajien 30.10.2026 tarkastettujen hinnastojen mukaan EasyPark Smallin palvelumaksu on 15 prosenttia, vähintään 0,59 euroa, ParkManin kuluttajahinnoittelu on pysäköintimaksu lisättynä 0,35 eurolla ja 15 prosentilla sekä Moovyn palvelumaksu 15 prosenttia, vähintään 0,49 euroa. Helsingin kaupungin 6.3.2026 tarkistamassa vertailussa Aimon palvelumaksu on 10 prosenttia, vähintään 0,49 euroa ja enintään 4 euroa. Aimon osalta kyse on päivätyn vertailun tiedosta, ei tässä erikseen varmistetusta Espoon ajantasaisesta hinnastosta. Hinnat kuvaavat erilaisia hinnoittelurakenteita, eivät kaupungin määräämiä palvelumaksuja.[23]

Kustannuksia arvioitaessa on huomioitava sekä prosenttiosuus että vähimmäis-, enimmäis- ja tapahtumamaksut. Lyhyessä ja edullisessa pysäköinnissä vähimmäismaksun suhteellinen merkitys korostuu; pidemmässä pysäköinnissä prosenttiperusteinen maksu kasvaa pysäköinnin hinnan mukana. Operaattorin valintamahdollisuus antaa käyttäjälle keinon vaikuttaa kustannuksiin. Se ei kuitenkaan poista tarvetta arvioida myös ilman sovellusta maksavan käyttäjän kokonaiskuluja tai sitä, että kaikkien tarjolla olevien vaihtoehtojen käyttäminen voi edellyttää palvelumaksua.

3.2 Kuukausipaketit usein pysäköiville

Säännöllisesti pysäköivän kustannuksia ei ole perusteltua arvioida vain yksittäisen pysäköinnin tapahtumamaksun perusteella. EasyPark Go maksaa hinnaston mukaan 4,99 euroa kuukaudessa ja sisältää rajoittamattoman määrän pysäköinti- ja latauskertoja ilman erillistä EasyPark-palvelumaksua. Varsinaiset pysäköinti- ja latausmaksut sekä mahdolliset lisäpalvelut eivät sisälly kuukausihintaan. EasyPark tarjoaa myös yrityspaketteja, joissa tapahtumakohtainen palvelumaksu on pieni tai sitä ei peritä. ParkManin yritystilin Premium-hinta on 9,95 euroa kuukaudessa käyttäjältä, minkä lisäksi veloitetaan pysäköintimaksut; yrityshinnastoon lisätään arvonlisävero ja siinä on erillisiä laskutusehtoja. Yrityspakettia ei tule rinnastaa kaikille kuluttajille tarjolla olevaan kuukausituotteeseen.[24]

Kuukausipaketti voi tehdä palvelumaksuista ennakoitavampia ja pienentää usein pysäköivän kustannuksia, jos käyttöperusteisia palvelumaksuja kertyisi enemmän kuin kuukausihinta. Satunnaiselle käyttäjälle jatkuva tilaus voi puolestaan olla tarpeeton kustannus. Palvelumaksupaketti on myös erotettava tietyn pysäköintipaikan tai alueen kuukausipysäköintioikeudesta: maksupalvelun tilaus ei sellaisenaan anna oikeutta maksuttomaan katupysäköintiin tai asukaspysäköintiin. Moovyn hinnastossa mainitut kohdekohtaiset kuukausittaiset palvelumaksukatot

[23] EasyPark https://www.easypark.com/fi-fi/mita-se-maksaa ; ParkMan https://www.parkman.io/fi/kuluttaja-hinnat ; Moovy https://moovy.fi/hinnasto/ ; Helsingin kaupungin hintavertailu, hinnat tarkistettu 6.3.2026: https://www.hel.fi/fi/kaupunkiymparisto-ja-liikenne/pysakointi/pysakointipaikat-hinnat-ja-maksutavat/pysakoinnin-mobiilisovellusten-hintavertailu (viitattu 30.10.2026).

[24] EasyPark https://www.easypark.com/fi-fi/mita-se-maksaa ; ParkManin yrityshinnasto https://www.parkman.io/fi/yritystilin-hinnoittelu (viitattu 30.10.2026).

eivät koske kadunvarsipysäköintiä, joten niitä ei voi soveltaa Espoon katupysäköinnin yleiseksi kustannusrajaksi.[25]

3.3 Automaattisen maksamisen kehityssuunnat

Ajoneuvoon liitetty pysäköinnin maksaminen on jo käytössä oleva palvelumuoto, ei vain tulevaisuuden kehityssuunta. Auton näytöltä käytettävissä ratkaisuissa pysäköinti voidaan aloittaa käyttäjän valinnalla tai hyväksynnällä ja päättää automaattisesti ajoneuvon lähtiessä liikkeelle. EasyParkin ajantasainen käyttöohje kuvaa tällaisen automaattisen päättämisen, mutta rajaa ominaisuuden saatavuuden ajoneuvosta riippuvaksi. Myös yritysasiakkaille tarjotaan ajoneuvon telematiikkaan perustuvaa automaattista päättämistä.[26] Ajoneuvointegraation olemassaolo ei siten tarkoita, että sekä aloittaminen että lopettaminen tapahtuisivat kaikissa palveluissa ilman käyttäjän toimenpiteitä.

Uudemmissa ajoneuvokohtaisissa ratkaisuissa myös pysäköintitilanteen tunnistaminen ja maksamisen tarjoaminen voidaan automatisoida: auto tunnistaa pysäköintikäyttäytymisen tuetulla alueella ja tuo näytölle maksamisehdotuksen, jonka käyttäjä hyväksyy. Kesäkuussa 2026 julkistetussa palvelukuvauksessa tähän yhdistetään automaattinen päättäminen. Kyseisen uuden toteutuksen tuotantokäyttöön julkaisu on kuitenkin ilmoitettu vuoden 2027 alkuun.[27] Jo käytössä olevat maksamispalvelut ja myöhempää käyttöönottoa koskevat ilmoitukset on siksi erotettava toisistaan.

Täysin automaattinen aloittaminen ja lopettaminen on puolestaan käytössä rekisteritunnuksen kameratunnistukseen perustuvissa pysäköintikohteissa. Kun käyttäjä on aktivoinut palvelun ajoneuvolleen, sisäänajo käynnistää pysäköinnin ja ulosajo päättää sen sekä käynnistää veloituksen.[28] Tämä toteutustapa perustuu pysäköintikohteen kameroihin, joten se on erotettava ajoneuvon omiin tietoihin perustuvista palveluista eikä sitä tule sellaisenaan rinnastaa kadunvarsipysäköinnin maksamiseen.

Kaupungin näkemyksen mukaan kehitys osoittaa, että digitaaliseen pysäköintitietoon perustuvaan järjestelmään voidaan liittää maksutapoja, jotka vähentävät erillisen puhelinsovelluksen käsittelyä sekä pysäköinnin aloittamisen tai päättämisen muistamiseen liittyvää vaivaa.

---

[25] Moovyn palveluhinnasto ja maksukattojen rajaukset: https://moovy.fi/hinnasto/ (viitattu 30.10.2026).

[26] EasyPark, ”Park with Android Auto or Apple CarPlay”, https://www.easypark.com/en-no/help/parking/how-to-use-easypark--park-with-android-auto-or-apple-carplay ; EasyPark, ”Never pay longer than you park” (Business Auto-stop), https://www.easypark.com/en-dk/business/products-and-pricing/auto-stop . Tarkistettu 6.11.2026.

[27] Parkopedia, ”Parkopedia and BYD showcase next-generation AAOS ‘ParkPay’ in-car payment services”, 25.6.2026, https://business.parkopedia.com/press-releases/parkopedia-and-byd-showcase-next-generation-aaos-parkpay-in-car-payment-services . Tiedote koskee BYD-ajoneuvoihin suunniteltua palvelua; tuotantokäyttöön julkaisu ilmoitettu vuoden 2027 alkuun. Tarkistettu 6.11.2026.

[28] EasyPark, ”Let your parking start and stop automatically with express pay”, https://www.easypark.com/en-nl/how-it-works/express-pay . Kuvaus koskee palvelua tukevia kamerakohteita, ei yleistä katupysäköintikattavuutta. Tarkistettu 6.11.2026.

Automaatioaste ja käytettävyys riippuvat kuitenkin ajoneuvosta, palvelun aktivoinnista, maksamis- ja palvelusopimuksista sekä aluekohtaisesta kattavuudesta. Tässä kuvattujen ajoneuvopalvelujen toimivuutta Espoon kaikilla maksullisilla paikoilla ei ole varmistettu. Kehityssuunta tukee järjestelmän kehittämismahdollisuuksia, mutta ei korvaa nykyisten maksutapojen saavutettavuuden ja kohtuullisuuden arviointia eikä perustele käyttäjän velvoittamista hankkimaan uutta ajoneuvoa tai digitaalista palvelua.

3.4 Vapaa kilpailu ja käyttäjän valinnanmahdollisuudet

Kaupungin edellä kuvaamassa toimintamallissa maksuoperaattoriksi ilmoittautuminen on avattu kaikille asetetut kriteerit täyttäville toimijoille. Kaupunki pitää usean palveluntarjoajan mallia perusteltuna: käyttäjää ei sidota yhteen sovellukseen, ja toimijat voivat kilpailla hinnalla, kuukausipaketeilla, käytettävyydellä, asiakaspalvelulla ja uusilla maksamisominaisuuksilla. Palvelujen erilaistuminen ja ajoneuvointegraatiot ovat mahdollisia kilpailukeinoja. Markkinoille pääsyn ehtojen on kuitenkin oltava objektiivisia ja tasapuolisia sekä teknisten vaatimusten oikeasuhtaisia, jotta avoimuus toteutuu myös käytännössä.

Kilpailun toimivuutta ei voida päätellä pelkästä palveluntarjoajien lukumäärästä. Hinnoittelun ymmärrettävyys, palvelun vaihtamisen helppous, kuukausitilausten irtisanomisehdot ja järjestelmien yhteensopivuus vaikuttavat käyttäjän todelliseen valinnanvapauteen. Ajoneuvoon integroitu palvelu voi helpottaa maksamista, mutta samalla sitoa käyttäjän autonvalmistajan valitsemaan palveluketjuun. Kaupunki pitää tärkeänä, ettei tekninen kehitys sulje muita vaatimukset täyttäviä toimijoita tai maksutapoja pois. Vapaa kilpailu ei myöskään itsessään takaa hintojen alenemista tai poista kuluttajansuojan, yhdenvertaisuuden ja kohtuullisuuden vaatimuksia.

Kaupunki katsoo kokonaisuutena, että palvelumaksuja tulee arvioida käyttäjän tosiasiallisen valikoiman ja käyttötavan perusteella, ei vain yhden operaattorin yksittäisen tapahtumamaksun mukaan. Kuukausipaketit ja vaihtoehtoiset hinnoittelumallit voivat hillitä säännöllisen käytön kustannuksia, ja avoin toimintamalli antaa tilaa palvelujen kehittämiselle. Näillä perusteilla usean maksuoperaattorin järjestelyä voidaan puolustaa tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Samalla on erotettava palvelumaksun taloudellinen perustelu sen oikeudellisesta hyväksyttävyydestä: tarjolla olevien maksutapojen kokonaiskustannukset ja saavutettavuus on arvioitava myös niiden käyttäjien kannalta, jotka eivät voi hyödyntää sovelluksia tai kuukausipaketteja.

4. Erityisryhmien pysäköinti

Lainsäätäjä ja kaupunki ovat huomioinut pysäköinnin erityistarpeita myös muissa järjestelyissä. Tieliikennelain (729/2018) 39 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ajoneuvon, jossa on liikkumisesteisen pysäköintitunnus, saa pysäköidä maksulliselle pysäköintipaikalle maksua

suorittamatta.[29] Liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen haltijan ei siten tarvitse maksaa pysäköintimaksua pysäköidessään tunnuksen käyttöehtojen mukaisesti katualueella maksullisella pysäköintipaikalla. Näissä tilanteissa hänen ei myöskään tarvitse käyttää pysäköinnin maksusovellusta tai tekstiviestimaksupalvelua.

Kotihoidon pysäköintilupa on otettu Espoossa käyttöön vuonna 2020. Kotihoidon pysäköintiluvan haltija voi työtehtävää suorittaessaan pysäköidä maksulliselle pysäköintipaikalle pysäköintimaksua suorittamatta.

Tiettyjen erikoiskohteiden ympäristöön on järjestetty liikennemerkeillä maksuttomia aikarajoitteisia pysäköintipaikkoja saattoliikennettä varten. Tällaisia kohteita on mm. koulujen, päiväkotien ja joukkoliikenneasemien ympäristössä.

Maksullisilla paikoilla pysäköinti on maksullisuuden voimassaoloaikojen ulkopuolella maksutonta.

Lisäksi aluekeskuksissa on yksityisiä pysäköintilaitoksia. Nämä järjestelyt täydentävät pysäköintimahdollisuuksia, vaikka niiden saatavuus ja soveltuvuus on arvioitava käyttäjän ja alueen olosuhteiden mukaan. Kaupunki ei rinnasta yksityisten laitosten palveluja automaattisesti kaupungin kadunvarsipysäköintiin.

5. Yhteenveto

Kaupunki katsoo edellä esitetyillä perusteilla, että maksullisen pysäköinnin laajentaminen ja valittu maksamisjärjestely ovat perusteltuja eikä laajentamisen yhteydessä ole heikennetty maksamispalvelua aiemmin tarjolla olleita maksutapoja vähentämällä. Maksaminen on edelleen mahdollista ilman älypuhelinsovellusta. Vuoden 2021 valmistelu osoittaa, että vaihtoehtoisen maksutavan tarve otettiin huomioon jo järjestelmää muodostettaessa; kantelujen kannalta ratkaisevaa on tämän vaihtoehdon säilyminen nykyisessä järjestelmässä. Kaupunki tunnistaa, ettei puhelimeen perustuva maksaminen vastaa kaikkien käyttäjien tarpeisiin samalla tavalla. Tämä edellyttää saavutettavuuden ja kohtuullisuuden tarkastelua, mutta ei kaupungin näkemyksen mukaan sellaisenaan osoita, että maksullisuuden laajentaminen tai sovellus- ja tekstiviestimaksamiseen perustuva järjestelmä olisi lainvastainen.

Olli Isotalo
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Liitteet

[29] Tieliikennelaki (729/2018), 39 §:n 1 momentin 1 kohta. Finlex, ajantasainen säädös: https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180729 (viitattu 30.10.2026).

Tiedoksi